

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

4. De impedimento voti & cognationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

De impedimentis voti, & cognitionis.

CAPVT IIIII.

Tertium impedimentum, est votum, non quodcumque, sed solenne, & Religionis per Ecclesiam approbatæ, vt etiam est votum simplex religiosorum Societatis emissum exacto biennio tyrocini; hoc enim dirimit contractum; vt, si monachus intentet contrahere post professionem. Notat Sylu. verb. matrimonium, & §. 5. quod non quodcumque votum, etiam Religionis approbatæ, dirimit contractum; nam votum tertij ordinis Dominicanorum, & Franciscanorum non dirimit: hoc etiam habet votum solenne ordinis maioris, vt inferius dicemus.

Aduerte autem, quod votum hoc non solum impedit, & dirimit, sed etiam excommunicatus est lata sententia clericus, & monachus, qui post votum solenne in ordine, vel religione emissum contrahit; quæ excommunicatio habetur Clemen. i. de consangu. & affini. & est Episcopo absolutio reseruata. Impedit autem non solum votum solenne expressum, sed etiam tacitum, quod fit in religione post annum probationis, per hoc, quod quis actum professi facit, ac se vt professum gerit.

Quartum impedimentum est cognatio. Est autem triplex cognatio, spiritualis, legalis, naturalis. Spiritualis contrahitur in susceptione sacramentorum duorum, Baptismi, & Confirmationis. Hæc autem cognatio spiritualis, secundum ius antiquum, quod habetur c. i. de cognat. spirituali, contrahitur tripliciter, seu triplex est.

Vna est paternitatis, & hæc est inter baptizantem, & baptizatum, & inter susceptores, & ipsum baptizatum. (Idem dicimus de Confirmatione) non enim valet matrimonium inter istos, puta baptizantem, & baptizatum, susceptorem, seu patrinum, & ipsum baptizatum, quia est cognatio paternitatis: sunt enim patres spirituales.

Altera est comaternitatis, & hæc contrahitur inter baptizantem, & patrem, ac matrem baptizati, & inter susceptores cum eisdem parentibus baptizati: imò vxor susceptoris, licet non suscipiat, si est post copulam; contrahit cognitionem eandem, quam maritus contrahit.

Tertia est inter filios legitimos, & naturales baptizantis, & baptizatum, & inter filios etiam naturales, & legitimos susceptorum, & baptizatum: similiter de filiabus, quæ dicitur confraternitas. In his omnibus est impedimentum hoc, secundum ius antiquum, tamen Conc. Trid. sess. 24. c. 2. de reformatione limitauit, & statuit tria.

Primò, aufert cognationem confraternitatis: unde, iam nõ est impedimentum inter filios susceptorum, aut baptizantis cum baptizato.

Secundò, statuit, ne sint plures duobus susceptibus: quòd si sint, non potest cognatio contrahi, nisi cum duobus, quos nominauerint parentes baptizati, qui debent in libro scribi, & hi contrahunt cognationem cum ipso baptizato, & patre, ac matre baptizati. Similiter eandem contrahunt baptizans.

Hinc fit tertio, quòd susceptorum vxores, cum ipse nõ suscipiant, non contrahant cognationem cum baptizato, nec cum parentibus ipsius. Hic vnum nota, quòd cum aliqui sunt patrini, & mittunt procuratores ad suscipiendum, ipsi non contrahunt cognationem, vt habent Panor. de cognat. spiritali c. veniens, & Ioan. Andr. c. potest quis, de reg. iur. in 6. ipsi procuratores tamen contrahunt, si intendunt contrahere, vt habet Armilla. ver. matrimonium, §. 12.

Legalis cognatio insurgit ex adoptione, seu arrogatione, qua quis alienum filium recipit in suum. Hæc autem habet tres gradus.

Primus est inter ipsum adoptantem, & adoptatum, ac adoptati filios, & nepotes, vsque ad quartum gradum: adoptans enim non potest contrahere cum aliquo horum.

Secundus, inter adoptantis filios, & ipsum adoptatum. Aliqui volunt omnes filios, etiam naturales adoptantis contrahere cum adoptato hanc cognationem; at Innoc. & Hostien. c. vnic. de cognat. lega. volunt, legitimos solos contrahere cognationem.

Tertius gradus est inter vxorem adoptantis, & adoptatum, & inter adoptantem, & vxorem adoptati. Hi gradus habentur de cognatione lega. c. vnic. Est tamen discrimen: nam secundus non est perpetuum impedimentum: non enim durat, nisi filijs existentibus sub patris potestate; mortuo enim patre, aut facta emancipatione, aut si adoptatus non est in adoptantis potestate, tunc cessat inter eos impedimentum.

Primus verò, & secundus gradus sunt impedimenta perpetua, nisi fiat dispensatio per Papam. Alius gradus non est præter istos. Vnde, duo filij adoptati, puta filia, & filius, possunt contrahere, nisi aliunde habeant impedimentum. Rursus potest adoptans cum matre adoptati contrahere, vt habet Sylue. ver. matrimonium, §. 8.

De cognatione naturali, seu consanguinitate.

CAPVT V.

Tertia cognatio est naturalis, quæ secundum generationem carnalem consideratur; ob id, consanguinitas dicitur: est enim vinculum multorum ab vna stirpe descendentium. Est autem notandum, in generationibus duas considerari lineas, seu ordines.

Altera linea dicitur recta, secundum quam multi ab vno descendunt, tamen inter se vnus ab altero procreatus est; vt pater, filius, nepos, pronepos, &c.

Altera est transuersalis linea, secundum quam multi ab vno descendunt, tamen non veniunt vnus ab altero; vt pater, filius, ex vna parte, & alter filius ex altera, qui sunt duo fratres, & filius vnius, & filius alterius fratris, & sic consequenter. Ad cognoscendum autem qui, in quo sint gradu, sunt ante oculos tres habendæ regulæ, quas communiter ponunt Summittæ.

Prima est pro linea recta. Tantus est numerus graduû, quot sunt personæ inter personam propositam, & communem stirpem, ipsis extremis computatis, & adempta vna: v.g. volo scire, in quoto gradu sint pater & filius, tunc, quia nulla est persona intermedia, sed solum duæ extremæ, vna dempta, manet vna, & sic erunt in primo gradu. Rursus, volo scire in quo gradu sint auus, & nepos, computo extrema, quæ duo sunt, & intermedium vnum est, puta pater nepotis, & filius aui, quæ faciunt tres personas, quarum vna dempta, manent duæ; erunt ergo in secundo gradu. Consequenter pronepos cum proauo erit in quarto, & sic de singulis.

Secunda regula, pro linea transuersali: propositis duabus personis ab vna radice descendentibus, sed non inuicem, in quoto gradu, altera est cum radice communi, in tanto sunt